

СПРАВКА

за отразяване на предложенията, получени в рамките на обществените консултации, по проекта на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален съвет по психично здраве за периода 17.05.2022 г. до 18.06.2022 г.

№	Участник в обществените консултации	Предложения	Приема се/ Не се приема	Мотиви
1.	kachulev 16.06.2022 г. Портал за обществени консултации	В така предложение проект за създаване на Национален съвет по психично здраве, липва представителство на психолозите, психотерапевтите и психоаналитиците. Те представляват една голяма част от специалистите, към които се обръщат пациентите преди да преминат към специализирана психиатрична (лекарска) помощ.	Приема се по принцип.	На първо място, съставът на Националния съвет по психично здраве е определен в пълно съответствие с раздел „Органи за управление на Стратегията“ към Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г., приета с Решение № 388 на Министерския съвет от 2021 г. На следващо място, в проекта на постановление е предвидено в състава на Националния съвет по психично здраве да се включат представители на представителните организации за защита правата на пациентите. Това са организации, които имат за цел защита на правата и интересите на всички пациенти без оглед на конкретни заболявания, диагнози и страдания и са национално представени, като имат създадени областни структури на територията на цялата страна. Също така в проекта на постановление е предвидена възможността в

				<p>заседанията на Националния съвет по психично здраве да вземат участие и представители на неправителствени организации, имащи отношение към дейността на съвета, по покана на председателя.</p> <p>На последно място, в съответствие с дадената възможност в чл. 22, ал. 2 от Закона за администрацията, Националният съвет по психично здраве може да създава работни групи за изготвяне на проекти на стратегически документи и нормативни актове или на други експертни предложения по конкретни въпроси в областта на психичното здраве. В състава на работните групи могат да се включват експерти на неправителствените организации, имащи отношение към дейността на съвета.</p>
2.	<p>vhristakeva 16.06.2022 г. Портал за обществени консултации Фондация „Глобална инициатива в психиатрията - София“ (вх. № 92-Ф-92/22.06.2022 г.)</p>	<p>Относно: чл.3, ал.1 „Състав на Националния съвет“, предлагаме в т.2 Членове да бъдат включени представители на гражданските организации, в това число на хора и за хора с психично-здравни проблеми и организации работещи по правата на децата. Същите да имат право на глас при взимане на решение от Националния съвет по психично здраве /чл.6, ал.10/.</p> <p>Мотиви: Считаме, че активното участие на представителите на обществеността при формирането и прилагането на политики и законодателство е един от най-важните критерии за степента на демократичност и ефективно осъществяване на публичната власт, през</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>По аргументите към становището по т. 1.</p>

	<p>спазването на човешките права и гаранции за участие в обсъжданията на прилагането на общностните политики. Гражданското участие е начин за пряко изразяване на мнението на гражданите в управленските решения. То носи редица ползи, сред които информиране на обществото и събиране на идеи по обществено важни въпроси, генериране на обществена подкрепа, на дух на сътрудничество и доверие между управляващи и управлявани. Така представения състав на Национален съвет по психично здраве, е със преобладаваща сходна експертиза и създава предпоставка за налагане на доминиращ медицински модел. Дори единствената друга опция е дефинирана, като „представителните организации за защита правата на пациентите“. Обект на Стратегията са целеви групи, отвъд качеството им на пациенти, предвид дейностите, залегнали в нея. С включването на гражданските организации на хора и за хора с психично-здравни проблеми и организации работещи по правата на децата ще се постигне по широко представителство на заинтересованите страни и ще се подпомогне мониторинга в процеса на изпълнение на интегрираните междусекторни политики – здравеопазване, социални дейности, образование, правосъдие и др., залегнали в стратегическите цели на Националната стратегия за психично здраве. Ще се създаде предпоставка за недискриминация по отношение участието им при взимането на решения. Правото за участие на гражданския сектор съществува в Конституцията на Р България. Регламентирането му ще даде гаранция за спазване на основните граждански права гарантирани в Хартата на основните права на Европейския съюз, прогласена от Европейския парламент, Съвета и Комисията през 2012 г. и включена в Договора за Европейския съюз.</p>		
--	--	--	--

	<p>Относно: чл.6, ал.1 „Националният съвет осъществява дейността си, като провежда заседания не по-малко от един път годишно...“. Предлагаме заседанията на Националният съвет да се провеждат не по-малко от два пъти годишно.</p> <p>Мотиви: Предвид проблемите на целевата група и широкият спектър от мерки, залегнали в Стратегията по психично здраве, както и динамиката на политическите, социални и икономически процеси в страната, предвиденото не по-малко от един път годишно заседание на Националният съвет изглежда формално. Считаме, че е необходима по-голяма динамика на процесите по мониторинг на изпълнение на целите и мерките в Стратегията, които пряко кореспондират и с други политическите и стратегическите документи, които се отнасят до развитието на услуги за дългосрочна грижа за възрастни хора и хора с увреждания, като Стратегията за дългосрочна грижа за възрастни и хора с увреждания и други стратегически документи като Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020, Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 - 2030 г.) и др., разработени в съответствие с действащото национално законодателство в областта на социалните услуги, здравеопазването, интеграцията на хората с увреждания, защитата от дискриминация.</p>	Приема се.	Отразено в чл. 6, ал. 1 от проекта на нормативния акт.
	<p>Относно: чл.6, ал.8 „Заседанията се провеждат, ако присъстват не по-малко от 2/3 от членовете на Националният съвет.....“. Предлагаме заседанията да се провеждат, ако присъстват $\frac{1}{2} + 1$ от членовете.</p> <p>Мотиви: Предвид по-големия брой членове на Националният съвет и постигане на по-добра оперативност при работа, предложението не нарушава принципа за взимане на решения от Съвета с обикновено мнозинство.</p>	Приема се.	Отразено в чл. 6, ал. 8 от проекта на нормативния акт.

3.	Кристина де Бройн, представител на УНИЦЕФ в България (вх. № 48-05-10/22.06.2022 г.)	<p>УНИЦЕФ приветства усилията на Министерство на здравеопазването за създаване на Национален съвет по психично здраве, както и лидерството в ключовите реформи, свързани с психичното здраве. В тази връзка предлагаме нашата техническа подкрепа и участие в Националния съвет по психично здраве.</p> <p>Психичното здраве и психо-социалната подкрепа са един от глобалните застъпнически и програмни приоритети за УНИЦЕФ и важен компонент в новата програма за страната в България за периода 2023-2027 г. Глобалният доклад на УНИЦЕФ „Състояние на децата в света през 2021“, (https://uni.cf/3GFTXc5), първият, който се фокусира върху психичното здраве показва, че в почти всяка страна на света – богата или бедна – психичното здраве и състояния и липсата на адекватни решения и подкрепа – причиняват значителни страдания на децата и младите хора и са водеща причина за смърт, болести и увреждания, особено за подрастващите. Нашият доклад констатира, че 11 процента от момчетата и момичетата в България на възраст 10-19 години страдат от психични разстройства, като тревожността и депресията представляват повече от половината случаи – това означава, че приблизително 74 000 юноши в страната живеят с диагностицирано психично състояние. Докладът също така предупреждава, че самоубийството е втората водеща причина за смърт в Европа сред подрастващите на възраст между 15 и 19 години след пътно-транспортните инциденти. Новият анализ за този доклад показва, че годишната загуба на човешки капитал в Европа (въз основа на специфичните за дадена страна стойности на годините живот, загубени поради влошено здраве, увреждане или ранна смърт), следствие на психично-здравни състояния при деца на възраст 0-19, възлиза на 50 милиарда евро.</p>	Приема се по принцип.	По аргументите към становището по т. 1.
----	---	--	-----------------------	---

	<p>В България УНИЦЕФ инициира и проведе национална кампания за психичното здраве и благополучие на подрастващите и младежите, насочена към повишаване на осведомеността, привличане на общественото внимание към въздействието на пандемията върху психичното здраве на децата, юношите и семействата, справяне със стигмата и насърчаване на националния диалог и разговор около необходимостта от трайни инвестиции в промоция на психичното здраве и превенция на психичните заболявания.</p> <p>Кампанията също така мобилизира ресурси за разработване на дигитална платформа за психично здраве на подрастващите и младите хора, тъй като УНИЦЕФ работи и за насърчаване на иновациите и новите начини на работа за укрепване и разширяване на услугите за психично здраве, които да отговарят на различните и често комплексни и бързо променящи се нужди на децата, юношите и семействата.</p> <p>Освен това УНИЦЕФ в България подкрепи картографиране на политиките, програмите и инициативите за психично здраве и психо-социална подкрепа за деца, юноши и родители/полагащи грижи с цел оценка на текущата ситуация, идентифициране и документиране на добри и обещаващи практики, очертаване на предизвикателствата и формулиране на препоръки за тяхното преодоляване. Копие от окончателния проекто-доклад беше предоставено по-рано на експертите на Министерството на здравеопазването и ние допълнително ще предложим среща за валидиране, за да представим и обсъдим по-подробно неговите констатации и препоръки.</p> <p>Освен това, в контекста на пандемията, свързана с ковид-19 и повишената осведоменост и доказателства относно</p>		
--	---	--	--

	<p>критичното значение на адресиране на психичното здраве и благополучието на децата и юношите, се създадоха стратегически възможности за предприемане на съвместни действия заедно с нашите партньори от СЗО и други заинтересовани страни, които доведоха до създаването на Коалиция за психично здраве. Вярваме, че това сътрудничество ще подкрепи допълнително националните усилия и ще катализира ускорени действия за психично здраве, включително психичното здраве и на децата и подрастващите, на всички нива и в различните сектори, имащи отношение.</p> <p>УНИЦЕФ остава ангажиран да оказва подкрепа във връзка съхранението на психичното здраве и психосоциалното благополучие за всички деца, юноши и семейства и очакваме с нетърпение да продължим нашето ползотворно сътрудничество във всички останали области, по които работим.</p>		
--	--	--	--

ГЕОРГИ ЛИПЧЕВ

Главен секретар на Министерството на здравеопазването